

**SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET "VITEZ" VITEZ
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA**

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM
III CIKLUSA STUDIJA
- ZDRAVSTVENE NAUKE-**

Vitez, 2020. godina

SADRŽAJ

1. FAKULTET I STUDIJSKI PROGRAMI	4
2. SADRŽAJ NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA.....	5
2.1. Sadržaj nastavnog programa	5
2.2. Znanje koje doktor nauka stiče završetkom studija.....	7
2.3. Kompetencije koje doktor nauka stiče završetkom studija	8
2.4. Pravo upisa	8
2.5. Akademski naziv nakon završenog studija i odbrane doktorske disertacije	8
3.DINAMIKA REALIZACIJE NASTAVNOG PROGRAMA	9
4. PREGLED NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA.....	12
4.1. Fakultet zdravstvenih studija.....	12
1.1. Izborni predmeti	12
SILABUSI PREDMETA.....	13

POPIS TABELA

Tabela 1. Sadržaj nastavnog programa sa pripadajućim ECTS kreditima	5
Tabela 2. Pregled prosječnog radnog opterećenja studenata iskazanog u radnim satima	6
Tabela 3. Struktura opterećenja studenata	7
Tabela 4. Prva godina doktorskog studija (I semestar)	9
Tabela 5. Prva godina doktorskog studija(II semestar)	9
Tabela 6. Druga godina doktorskog studija (III semestar)	10
Tabela 7. Druga godina doktorskog studija (IV semestar)	10
Tabela 8. Treća godina doktorskog studija (V semestar)	10
Tabela 9. Treća godina doktorskog studija (VI semestar)	10

1. FAKULTET I STUDIJSKI PROGRAMI

Doktorski studij na Sveučilištu/Univerzitetu "VITEZ" Vitez, realizira se po bolonjskim principima i logičan je slijed studija nakon završetka drugog ciklusa studija. Struktura studijskog programa doktorskih studija osmišljena je tako da bude realizirana putem aktivne nastave, konsultacija, seminarskog rada, samostalnog učenja/istraživanja i izrade doktorske disertacije nakon koje student stiče najviši stepen akademskog obrazovanja: doktor nauka (dr. sc.), odnosno ekvivalentno Ph. D.

Strukturiranje ovog programa, sa transparentnim sistemom praćenja i ocjenjivanja rada studenata, u skladu je sa napretkom dostizanja univerzitetskih stanadarda integracije Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA - European Higher Education Area) i Evropskog istraživačkog prostora (ERA - European Research Area).

Doktorski studij traje šest semestara odnosno tri godine. U taj period uključena je izrada i odbrana doktorske disertacije.

Doktorski studij se realizira po Pravilima studiranja za treći (III) ciklus – doktorski studij.

Sveučilište/Univerzitet "VITEZ" organizira doktorski studij na fakultetu zdravstvene njege i smjerovima:

- Sestrinstvo;
- Sanitarni inženjering;
- Fizioterapija i radna terapija.

U okviru III ciklusa studija na Fakultetu zdravstvenih studija kandidati stiču stručna i naučna znanja i razvijaju sposobnosti samostalnog naučnoistraživačkog rada, kojim se daju novi naučni rezultati i originalni doprinosi razvoju naučne misli u području zdravstva.

2. SADRŽAJ NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

2.1.Sadržaj nastavnog programa

Struktura doktorskog studija Sveučilišta/Univerziteta "VITEZ" obuhvata teorijsko-metodološke sadržaje i naučni rad, koji rezultiraju izradom doktorske disertacije po okončanju studija (odslušanih predmeta, odbranih seminarskih radova, učešća na naučnoj konferenciji i objavljivanju jednog naučnog rada) te prihvatanje i odbrana doktorske disertacije. Ovaj nastavni plan i program treba da kod studenta razvije sposobnosti i vještine samostalnog naučno-istraživačkog rada u odabranom području specijalizacije i mogućnost za uključivanje u naučno-istraživački rad na visokoškolskim institucijama, naučnim istraživačkim institutima. Nastavni dio doktorskog programa obuhvata četiri obavezna predmeta, tri izborna predmeta sa seminarskim radovima, učešće na naučnoj konferenciji i objavljivanje članka u referentnom časopisu.

Upisom u prvu godinu studija, student ima obavezu da do kraja akademske godine izvrši izbor mentora i dostavi prijavu teme doktorske disertacije Vijeću za postdiplomske i doktorske studije. Pomenuto Vijeće razmatra prijedlog studenta i ili prihvata ili vraća na doradu prijavljenu temu, u ovisnosti od odabranog područja studija. Pored mentora, Vijeće za postdiplomske i doktorske studij imenuje još dva člana komisije za doktorat, od kojih je jedan predsjednik Komisije. Komisija za doktorat zakazuje sjednicu na kojoj je prisutan i student i određuje tri izborna predmeta sa pristupnim radovima i dvije teme seminarskih radova koje student treba da polaže u toku školovanja pred Komisijom za doktorat, a prema *Pravilima studiranja za treći (III ciklus) - doktorski studij*. Svi predmeti se moraju uspješno okončati u roku od najviše tri godine.

Uz vrednovanje sadržaja ovog programa koji se odnosi na izbor i prijavu teme doktorske disertacije, rad na samoj disertaciji i odbranu doktorske disertacije ukupan broj osvojenih bodova (ECTS kredita) iznosi 180.

Opći pregled sadržaja nastavnog programa doktorskih studija Sveučilišta/Univerziteta „VITEZ“ daje se u sljedećem pregledu:

Tabela 1. Sadržaj nastavnog programa sa pripadajućim ECTS kreditima

R.br.	Sadržaj nastavnog programa	Broj pojedinačnih sadržaja	Broj ECTS po pojedinačnim sadržajima	Ukupno ECTS
1.	Obavezni predmeti	4	10	20
2.	Izborni predmeti	3	10	40
3.	Seminarski radovi	2	5	15
4.	Izbor i prijava doktorske disertacije	1	10	10
5.	Učešće na naučnoj konferenciji	1	5	5
6.	Objavljivanje članka u referentnom časopisu	1	10	10
7.	Rad na doktorskoj disertaciji	-	70	70
8.	Odbrana doktorske disertacije	-	10	10
UKUPNO:				180

Radno opterećenje studenta po svim osnovama za jedan (1) ECTS iznosi po 30 radnih sati. Pregled prosječnog radnog opterećenja studenata iskazanog u radnim satima po svim osnovama za svaku studentsku aktivnost daje se u slijedećoj tabeli:

Tabela 2. Pregled prosječnog radnog opterećenja studenata iskazanog u radnim satima

R.br.	Vrsta opterećenja	Učenje predmeta	Seminarski rad	Objava rada u časopisu	Učešće na naučnoj konferenciji
		10 ECTS	5 ECTS	10 ECTS	10 ECTS
1.	Predavanje - direktna nastava	4	1	-	-
2.	Konsultacije	2	1	1	1
3.	Samostalno učenje - obavezna literatura	150	70	150	-
4.	Samostalno učenje - obavezna literatura	100	52	100	-
5.	Izrada pristupnog rada	14	-	-	50
6.	Priprema i izrada prezentacije slučaja	7	-	-	30
7.	Priprema za testove	15	-	-	-
8.	Istraživanje izvora	5	4	5	10
9.	Pisanje seminarskog rada	-	20	-	-
10.	Polaganje ispita	1	-	-	-
11.	Pisanje testova	2	-	-	-
12.	Prezentacija i odbrana seminarskog rada	-	2	-	-
13.	Pisanje naučnog rada za časopisa	-	-	44	44
14.	Učešće na naučnoj konferenciji	-	-	-	165
UKUPNO:		300	150	300	300

Radno opterećenje studenta u radnim satima za izbor i prijavu doktorske disertacije, rad na doktorskoj disertaciji i odbrana doktorske disertacije je data u slijedećoj tabeli.

Tabela 3. Struktura opterećenja studenata

Redni broj	Vrsta opterećenja	Izbor i prijava teme 10 ECTS	Rad na disertaciji 65 ECTS	Odbrana disertacije 10 ECTS
1.	Izbor teme i pisanje	50	-	-
2.	Prijava teme	20	-	-
3.	Konsultacije s mentorom	20	50	15
4.	Konsultacija literature	60	380	15
5.	Prikupljanje sekundarnih podataka	80	220	-
6.	Istraživački rad	40	450	-
7.	Prikupljanje primarnih podataka	-	700	-
8.	Istraživanje izvora	10	50	-
9.	Definiranje hipoteza	20	-	-
10.	Pisanje disertacije	-	100	-
11.	Prezentacija disertacije	-	-	20
12.	Izrada prezentacije	-	-	200
13.	Odbrana doktorske disertacije	-	-	50
UKUPNO:		300	1.950	300

Student nakon odbrane doktorske disertacije stiče akademsku titulu doktora nauka (ekvivaletno Ph. D) uz navođenje fakulteta i smjera - *Pravilnik o dodjeljivanju akademskih titula i zvanja*.

2.2. Znanje koje doktor nauka stiče završetkom studija

Znanje koje završeni student - doktor nauka dobija omogućava:

- dublje teorijsko poznavanje iz užeg i šireg područja oblasti doktoriranja (sestrinstvo, fizioterapija i radna terapija, sanitarni inženjering),
- kritičko promišljanje i prosuđivanje,
- sposobnost definiranja relevantnih istraživačkih problema,
- korištenje suvremenih istraživačkih metoda, postupaka i alata,
- korištenje kvantitativnih i kvalitativnih metoda istraživanja,
- sposobnost analize, sinteze i nalaženje odgovarajućih objašnjenja uz sposobnost interdisciplinarnog postupka,
- sposobnost primjene teorijskih saznanja u praksi,
- sposobnost komparacija različitih rješenja i izbor optimalnog rješenja,
- samostalnost, autonomnost i samoinicijativnost pri istraživačkom i naučnom radu i prilagođavanje novonastalim uvjetima,
- osposobljenost rada u istraživačkim grupama,
- mogućnost uključivanja u akademsku zajednicu kroz izbor u nastavno zvanje docenta.

2.3. Kompetencije koje doktor nauka stiče završetkom studija

Kompetencije koje dobija doktor nauka kao i poslovi koje doktor nauka može da obavlja su:

- najviši i najsloženiji nivo poslova iz oblasti u kojoj je doktorirao,
- rad u visokoškolskim institucijama,
- rukovođenje institucijom ili dijelom institucije iz oblasti doktoriranja,
- naučno - istraživačkim institutima,
- razvojnim institucijama,
- državnim, entitetskim i kantonalnim organima i institucijama,
- privrednim komorama i institucijama iz oblasti doktoriranja.

2.4. Pravo upisa

Pravo upisa na doktorski studij imaju osobe koje su stekle diplomu programa drugog ciklusa studija po Bolonjskom sistemu ili magistarski studij po predbolonjskom sistemu, te koji su iz odgovarajuće oblasti nauka i ostvarile minimalnu prosječnu ocjenu od 8 (osam) ili ekvivalentnu vrijednost na magistarskom studiju. Ukoliko kandidat nema prosječnu ocjenu 8 (osam), tada je neophodno da uz svu potrebnu dokumentaciju za upis dostavi preporuku sa potpisom 2 (dva) profesora iz date naučne oblasti.

2.5. Akademski naziv nakon završenog studija i odbrane doktorske disertacije

Akademski naziv nakon završenog studija i odbrane doktorske disertacije naveden je u *Pravilniku o dodjeljivanju akademskih titula i zvanja*, a koji se nalazi na web stranici Sveučilišta/Univerziteta "VITEZ".

3.DINAMIKA REALIZACIJE NASTAVNOG PROGRAMA

Doktorski studij traje 3 godine, odnosno šest semestara, sa sljedećim aktivnostima i radnim opterećenjem:

Tabela 4. Prva godina doktorskog studija (I semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Nastavne aktivnosti (čas-predavanja)	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Metodologija naučnog istraživanja	10	10	290	300	1/DR-Z
2.	Objava rezultata naučnog istraživanja	10	15	285	300	2/DR-Z
3.	Izbor i prijava teme doktorske disertacije	10	-	-	-	-
UKUPNO:		30	25	575	600	-

Tabela 5. Prva godina doktorskog studija(II semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Nastavne aktivnosti (čas-predavanja)	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Epidemiološka istraživanja u javnom zdravstvu	10	15	285	300	13/DR-Z
2.	Preventivna zdravstvena zaštita	10	15	285	300	10/DR-Z
3.	Izbor i prijava teme doktorske disertacije	10	-	-	-	-
UKUPNO:		30	30	570	600	-

Tabela 6. Druga godina doktorskog studija (III semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Izborni predmet	10	290	300	-
2.	Seminarski rad	5	295	150	4/DR-Z
3.	Rad na doktorskoj disertaciji	15	435	450	-
UKUPNO:		30	1020	900	

Tabela 7. Druga godina doktorskog studija (IV semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Izborni predmet	10	290	300	-
2.	Učešće na naučnoj konferenciji	5	295	300	-
3.	Rad na doktorskoj disertaciji	15	285	300	-
UKUPNO:		30	870	900	-

Tabela 8. Treća godina doktorskog studija (V semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Izborni predmet	10	290	300	-
2.	Seminarski rad	5	295	150	5/DR-Z
3.	Objavljivanje naučnog članka	10	290	300	-
4.	Rad na doktorskoj disertaciji	5	295	150	-
UKUPNO:		30	1170	900	

Tabela 9. Treća godina doktorskog studija (VI semestar)

Redni broj	Naziv aktivnosti	ECTS	Individualni rad IU IZ DZ	Radno opterećenje	Šifra aktivnosti
1.	Rad na doktorskoj disertaciji	20	580	600	-
2.	Obrana doktorske disertacije	10	290	300	6/DR-Z
UKUPNO:		30	870	900	

4. PREGLED NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA DOKTORSKOG STUDIJA

4.1. Fakultet zdravstvenih studija

Doktorski studij Fakulteta zdravstvenih studija se realizira u tri smjera:

- 1) Sestrinstvo,
- 2) Sanitarni inženjering i
- 3) Fizioterapija i radna terapija.

Status predmeta na doktorskom studiju može biti: obavezni ili izborni. U nastavku slijedi popis obaveznih i izbornih predmeta na doktorskom studiju.

a) Pregled obaveznih predmeta:

- 1) Metodologija naučnog istraživanja (1/DR-Z),
- 2) Proces istraživanja i studija slučaja (2/DR-Z),
- 3) Preventivna zdravstvena zaštita (10/DR-Z)
- 4) Epidemiološka istraživanja u javnom zdravstvu (13/DR-Z)

4.1.1. Izborni predmeti

Za svakog kandidata, u skladu sa izborom teme doktorske disertacije Komisija za doktorat će utvrditi izborne predmete.

b) Pregled izbornih predmeta po smjerovima:

Smjer: Sestrinstvo

- 1) SESTRINSTVO U INTERNISTIČKIM DISCIPLINAMA (7/DR-Z)
- 2) DIJABETOLOŠKA DIJETOTERAPIJA (8/DR -Z)
- 3) ZAŠTITA ZDRAVLJA OBITELJI (9/DR-Z)
- 4) BIOHEMIJA I MOLEKULARNA BIOLOGIJA (11/DR-Z)

Smjer: Sanitarni inženjering

- 1) NUTRITIVNA EPIDEMIOLOGIJA (12/DR-Z)
- 2) REZISTENCIJA MIKROORGANIZAMA NA LIJEKOVE – GLOBALNI PROBLEM 21. VIJEKA (14/DR-Z)
- 3) KVALITETA I SIGURNOST HRANE (18/DR-Z)

Smjer: Fizioterapija i radna terapija

- 1) TESTOVI ZA EVALUACIJU RADNE TERAPIJE (17/DR-Z)
- 2) MEDICINSKI WELLNESS (15/DR-Z)
- 3) REHABILITACIJA (16/DR-Z)

SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET "VITEZ" VITEZ
FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA
III CIKLUS STUDIJA

SILABUSI PREDMETA

FAKULTET ZDRAVSTVENIH STUDIJA

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Metodologija naučnog istraživanja		Godina: I																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr. Lazo Roljić; prof.dr.Selma Uzunović																							
Šifra predmeta: 1/DR-Z	Semestar: I	ECTS: 10																					
Status predmeta: Obavezan		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <p>1.Priroda naučnog saznanja. Metodologija naučnih istraživanja. Odnos nauke i metodologije naučnih istraživanja u zdravstvenim naukama.</p> <p>2.Metodološke specifičnosti naučnih istraživanja u zdravstvenim naukama.</p> <p>3.Naučno mišljenje, naučno saznanje i naučni jezik. Naučno-istraživačka djelatnost i njena uloga u razvoju zdravstvene nauke. Medicina bazirana na dokazima.</p> <p>4.Područja istraživanja u zdravstvu.</p> <p>5.Faze naučnih istraživanja; projektovanje i realizacija naučnih istraživanja u zdravstvu.</p> <p>6.Struktura projekta istraživanja. Osnovne i izvedene naučno-istraživačke metode: posmatranje, ispitivanje, eksperiment, prikaz slučaja, analiza sadržaja u zdravstvenim naukama.</p> <p>7.Komponente znanstvenog rada. Vrste istraživanja. Definicija problema i generiranje hipoteze. Dignitet ispitanika: informirani pristanak.</p> <p>8.Prikupljanje podataka i mjerenje, svrstavanje i procjenjivanje podataka. Valjanost varijabli, oblikovanje uzorka i skupina.</p> <p>9.Eksperiment, ispitivanje, istraživanje, organizacija rada na terenu (pojmovi, razlike).</p> <p>10.Obrada rezultata: sortiranje, primjena adekvatnih statističkih metoda, modeliranje, predviđanje.</p>		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj predmeta je upoznavanje studenata s osnovama znanstvenog rada u cjelini, sa postupcima i metodama u pojedinim istraživačkim područjima; usvajanje teorijskih saznanja i praktičnih vještina u projektovanju i realizaciji procesa naučnog istraživanja, sticanje znanja i iskustva studenata doktorskih studija o osnovama naučnog istraživanja. Iako studenti u ovim predmetima ne mogu u potpunosti naučiti brojne i vrlo različite istraživačke metode i postupke, važan je cilj stjecanje saznanja o laboratorijima/ustanovama/središtima, kao i pojedincima koji se bave određenim područjima, i koje će studenti u budućnosti, ako im te metode i postupci budu potrebni, moći pitati za savjet. Dodatni cilj ovih predmeta jest da se studenti oslobode čestog straha pred novim metodama i postupcima i da uvide da su, bude li potrebno, oni kadri to savladati.</p> <p>Podizanje naučnog i stručnog potencijala kadrova u zdravstvu, stvaranja uslova za formiranje sopstvene naučno-istraživačke i akademske baze, kroz sticanje akademskog zvanja doktora zdravstvenih nauka.</p>																					
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Putem stjecanja novih znanja o naučno-istraživačkom procesu student će biti osposobljeni za pravilno razumijevanje naučnih istraživanja, samostalno praktično realizovanje naučnih istraživanja, kao i primjenu u praksi teorijskih i praktičnih saznanja koja su dobivena putem tih istraživanja.</p> <p>Kroz male metodološke predmete (vježbe) koji imaju za cilj polaznike upoznati s konkretnim postupkom istraživanja, sakupljanja ili obrade podataka za izradu doktorata (praktični rad - polaznici stečena iskustva mogu prenijeti u sredinu u kojoj izrađuju doktorat).</p> <p>Kandidati će biti osposobljeni za samostalan naučno istraživački rad i vođenje timova angažovanih na naučno istraživačkim projektima.</p>		<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanje 2. Konsultacije 3. Seminarski rad 4. Samostalno učenje 5. Samostalno istraživanje 6. Samostalna interpretacija rezultata 																					
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 20 bodova 3. Usmeni ispit0 - 40 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>		<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					

Obavezna literatura:

1. Zelenika R. Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela. Sveučilište Rijeka, 2000., 4. Izdanje (STR. 281-381; 381-394)
2. Marušić M. i sur, 2013: Uvod u znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada, Zagreb.
3. Kniewald J. Metodika znanstvenog rada, Multigraf, Zagreb, 1993.
4. Adanja B, Vlajinac H, Gledović Z. i sar. Osnovi metodologije naučnog istraživanja u medicini. Nauka, Beograd, 1996.

Dodatna literatura:

5. Polit F. D, Hungler P. B. Nursing Research: Principles and Methods. Lippincott Williams & Wilkins, 2004. Dostupno 7 izdanje (2003) na: http://hsmi.psu.ac.th/upload/forum/polit_beck_nursing_research_principles_and_methods_7e_2003.pdf
6. Bauman E. K. Research Methods for Community Health and Welfare: An Introduction. Oxford University Press, Inc, 1980.
7. Roberts M. C. The Dissertation Journey: A Practical and Comprehensive Guide to Planning, Writing, and Defending Your Dissertation. Corwin, 2010 ISBN-10: 1412977983 | ISBN-13: 978-1412977982
8. Silobrčić V. Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo (šesto, dopunjeno izdanje), Medicinska naklada, Zagreb, 2008.
9. Day, R.A., 1988: How to write & publish a scientific paper. Oryx Press, Phoenix, New York.
10. Matthews, J.R., BOWEN, J.M., MATTHEWS, R.W., 1996: Successful scientific writing. Cambridge University Press. Melbourne.

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Objava rezultata naučnog istraživanja		Godina: I																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Selma Uzunović																							
Šifra predmeta: 2/DR-Z	Semestar: I	ECTS: 10																					
Status predmeta: Obavezan		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <p>1.Ciljevi znanstvenog rada. Razlike između znanstvenog i stručnog rada. Prezentacija istraživanja: objavljivanje rezultata, izlaganje, poster.</p> <p>2.Pisanje članka (znanstvenog, stručnog, preglednog, znanstveno-popularnog) i objavljivanje rezultata u znanstvenom časopisu.</p> <p>3.Koraci od prijave do konačne objave rada u znanstvenom časopisu (copy-editing, copyright). Citiranje i korištenje literature.</p> <p>4.Prijave na znanstvene i stručne skupove. Osnovna načela u izlaganju rezultata.</p> <p>5.Etika u istraživačkom rada (korištenje tuđih podataka, citiranje drugih autora, odnos među istraživačima, plagijarizam).</p> <p>6.Kompozicija doktorske disertacije kao naučno-istraživačkog rada. Struktura projekta dokorskog istraživanja - primjeri projektnih prijava. Pisanje teksta i tehnička obrada djela.</p> <p>7.Projekti; koncipiranje ideje - prikupljanje podataka, pretraživanje baze patenata, state-of-the-art, pisanje sažetka; razrada razvojnog projekta i poslovnog plana - zadaci, resursi, budžetiranje; prezentiranje projekta: koncept prezentacije, prilagodba auditoriju, izvještavanje; planovi u znanosti: koncepcija i namjena, specifičnosti realizacije. 8.Primjeri znanstveno-istraživačkih projekata i projektnih prijava.</p> <p>9.Primjeri znanstvenih i tehnoloških projekata EU i SAD. Izrada i prezentacija virtualnih projektnih prijava. Narav i ustrojstvo sustava medicinskih informacija. Medicinske informacije dostupne na internetu. Traženje informacija u medicini.</p> <p>10.Kontrola primjene rezultata istraživanja. Znanstveno istraživačka čestitost.</p>		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Pružiti znanja o načinima organiziranja istraživačkog zadatka i načinima prezentacije rezultata znanstvenoj javnosti, te etičkim načelima kojih se treba pridržavati. Studenti će organizirati prezentaciju samostalno pripremljenih znanstvenih rezultata (poster, izlaganje ili kratki znanstveni rad). Upoznati studente sa koracima potrebnim za konačnu objavu znanstvenog rada u znanstvenom časopisu.</p> <p>Osposobiti polaznike nastave za samostalan rad i za rad u projektnoj skupini za izradu znanstveno-istraživačkih projektnih prijava i njihovu realizaciju. Poseban naglasak je na timskom radu i procjeni individualnog afiniteta svakog studenta za odgovarajuću funkciju u projektnom timu.</p> <p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanje 2. Konsultacije 3. Seminarski rad 4. Samostalno učenje 5. Samostalno istraživanje 6. Samostalna interpretacija rezultata 																					
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Studenti će ovladati temeljnim znanjima potrebnim za samostalno postavljanje istraživačkog zadatka, prezentiranje i publiciranje rezultata.</p> <p>Nakon odslušanog predmeta studenti će moći:</p> <p>uz pomoć mentora postaviti istraživački zadatak s definiranim ciljevima i postavljenom hipotezom izabrati najprikladniji način prezentacije dobivenih rezultata u ovisnosti o količini rezultata, znanstvenom dosegu i ciljnoj skupini korisnika</p> <p>napisati znanstveni rad poštujući pravila koje propisuje ciljani znanstveni časopis</p> <p>Prezentirati svoje i koristiti tuđe rezultate prema etičkim načelima u znanosti, steći temeljna znanja i praktične vještine potrebne za samostalan rad i rad u projektnoj skupini tijekom izrade projektnih prijava. Steći će i vještinu javnog prikaza prijave. Uvježbati će se u zajedničkom radu projektne skupine. Polaznici će biti upoznati s osnovnim značajkama</p>		<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					

znanstvenih projekata te principima projektnog upravljanja. Pretraživanje znanstvenih baza podataka Internetom u cilju dobijanja znanstvenih podataka važnih za istraživanje, preduvjeti za početak i sprovedbu istraživanja, i objavu rezultata.

Sistem bodovanja studenata:

1. Pristupni rad0 - 40 bodova
2. Prezentacija0 - 40 bodova
3. Usmeni ispit0 - 20 bodova

Ukupno: 0 - 100 bodova

Obavezna literatura:

1. Marušić, M. i sur, 2013: Uvod u znanstveni rad u medicini. Medicinska naklada, Zagreb.
2. Kniewald, J., 1993: Metodika znanstvenog rada. Manualia Universitatis Studiorum Zagrebiensis, Miltigraf, Zagreb.
3. Silobrčić V. Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo (šesto, dopunjeno izdanje), Medicinska naklada, Zagreb, 2008.
4. Day, R.A., 1988: How to write & publish a scientific paper. Oryx Press, Phoenix, New York.
5. Matthews, J.R., Bowen, J.M., Matthews, R.W., 1996: Successful scientific writing. Cambridge University Press. Melbourne.
6. Jones, A., Reed, R., Weyers, J., 2003: Practical skills in biology, Pearson, Prentice Hall, London.
7. Council of Science Editors (CSE). Editorial Policy Statements (http://www.councilscienceeditors.org/sevices/draft_approved.cfm)
8. International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE). Uniform Requirements for Manuscript (URM) Submitted to Biomedical Journals (www.icmje.org)
9. Wilson P. How to find the good and avoid the bad or ugly: a short guide to tools for rating quality of health information on the internet. BMJ 2002; 324: 598-602.
10. World Association of Medical Editors (WAME). Web resources on publication and research ethics. (<http://www.wama.org/ethicsresource.htmresearch>)
11. World Medical Association (WMA). Declaration of Helsinki. Ethical principles for medical research involving human subjects. (<http://www.wma.net/e/policy/b3htm>)

Dodatna literatura:

1. Radovi publicirani u znanstvenim časopisima koji predstavljaju različite primjere prikaza znanstvenih rezultata.
2. Primjeri doktorskih disertacija.

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Sestrinstvo u internističkim disciplinama		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Amra Macić Džanković																							
Šifra predmeta: 7/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
Osnovni sadržaj predmeta: 1.Provođenje reanimacijskih postupaka, 2.Skrb za bolesnike na mehaničkoj ventilaciji, 3.Skrb za bolesnike na neinvazivnoj ventilaciji, 4.Skrb za bolesnike na kontinuiranoj hemodijalizi, 5.Postavljanje centralnih venskih puteva, 6.Održavanje centralnih venskih puteva, 7.Hemodinamsko praćenje, 8.Enteralna prehrana, 9.Pleuralna i abdominalna punkcija i drenaža, 10.Edukacija bolesnika i članova obitelji.		Cilj predmeta: Upozavanje studenta o važnosti medicinske sestre kao sudionika u različitim dijagnostičkim i terapijskim postupcima, pripremanju bolesnika za dijagnostičke pretrage, educiranju o postupcima prije, tokom i nakon izvođenja pretrage. Studenti će na modelu uvježbavati metode i postupke oživljavanja; postavljanje perifernog venskog puta, centralnog venskog puta i kateterizaciju mokraćnog mjehura kod žena i muškaraca.																					
Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi): Zbog tehnološkog napretka, napretka medicine i sestrinske profesije, studenti su usvojili nove vještine i znanja, te će ih kontinuirano usavršavati.		Način izvođenja nastave: 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata																					
Sistem bodovanja studenata: 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova Ukupno: 0 - 100 bodova		Visina ocjene prema broju osvojenih bodova: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
Obavezna literatura: 1) B. Vrhovac i suradnici, Interna medicina, Medicinska Biblioteka, Zagreb 1997 2) A. Macić-Džanković, Zdravstvena njega odraslih, Univerzitet Sarajevo, Svjetlost 2014 3) A.Macić-Džanković, B. Pojskić, Intenzivna njega bolesnika, Univerzitet u Zenici, 2011 4) Čalkić L, Tandir S, Aličković I, Bajramović-Omeragić L, Intrahospitalne infekcije i sanitarna zaštita, Grafoprint, Zenica, 2014.																							

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih nauka																							
NAZIV PREDMETA: Dijabetološka dijetoterapija		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Nihada Ahmetović																							
Šifra predmeta: 8/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
Osnovni sadržaj predmeta: 1. Važnost pravilne prehrane u prevenciji šećerne bolesti, 2. Regulacija glikemije, 3. Nutritivne potrebe osoba sa šećernom bolešću, 4. Način prehrane, ritam i broj obroka u ovisnosti o vrsti šećerne bolesti i propisanoj terapiji, 5. Pretilost, prehranjenost i kardiovaskularne bolesti, 6. Dijetoterapija kod pretilosti, 7. Dijetoterapija kod pothranjenosti, 8. Dijetoterapija kod kardiovaskularnih bolesti, 9. Izrada prehrambenih preporuka za osobe sa šećernom bolešću, 10. Izrada individualnih jelovnika za osobe sa šećernom bolešću.		Cilj predmeta: Cilj predmeta je osposobiti studente za primjenu znanja iz Dijetetike na pacijente s određenim tipom šećerne bolesti: procjenu nutritivnog statusa pacijenata, edukaciju pacijenata te organizaciju prehrane dijabetičara u bolnicama i kod kuće.																					
Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi): <ul style="list-style-type: none"> • Student će znati opisati provođenje dijetoterapije kod određenog tipa šećerne bolesti i pridruženih bolesti. • Znati će izračunati nutritivne potrebe bolesnika, broj obroka ovisno o vrsti terapije, kao i procijeniti nutritivni status i prehrambene navike bolesnika, te povezati spomenute parametre u prikladne jelovnike za pojedince ili skupinu 		Način izvođenja nastave: <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																					
Sistem bodovanja studenata: <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova Ukupno: 0 - 100 bodova		Visina ocjene prema broju osvojenih bodova: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
Obavezna literatura: <ol style="list-style-type: none"> 1) Botica M, Pavlič Renar I i sur. (2012) Šećerna bolest u odraslih, Školska knjiga, Zagreb 2) ESC Guidelines on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases developed in collaboration with the EASD –Summary: The Task Force on diabetes, pre-diabetes, and cardiovascular diseases of the European Society of Cardiology (ESC) and developed in collaboration with the European Association for the Study of Diabetes (EASD) (2013) Eur Heart J 34: 3035-3087. 3) Standards of Medical Care in Diabetes (2015) Diabetes Care 38: S1-S94. 																							

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Porodica u zdravlju i bolesti		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Ajnija Omanić																							
Šifra predmeta: 9/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <p>1.Sušтина obiteljske zaštite zdravlja, teoretske i istraživačke osnove obiteljske zdravstvene njege; teoretski pristup obitelji, tipovi obiteljske organizacije, tipovi obiteljske veze;</p> <p>2.Vještine komuniciranja u obitelji; sociokulturni utjecaj na obiteljsko zdravlje; faktori koji utječu na obiteljsko funkcioniranje i na zdravlje njenih članova;</p> <p>3.Tim obiteljske medicine; proces zdravstvene njege i obiteljska zaštita; faze procesa zdravstvene njege;</p> <p>4.Procjena i intervencija u obitelji, promocija obiteljskog zdravlja;</p> <p>5.Standarizirani postupci zdravstvene njege i obiteljska zaštita; značaj obiteljske zdravstvene njege u obiteljima sa djecom; obiteljska njega tijekom hospitalizacije članova;</p> <p>6.Obiteljska zaštita mentalnog zdravlja;</p> <p>7.Gerontološka obiteljska zdravstvena njega;</p> <p>8.Zdravstvena njega kroničnog bolesnika u obitelji; zdravstvena njega bolesnika u terminalnoj fazi (palijativnoj) u obitelji;</p> <p>9.Sociopatije u obitelji i značaj i uloga obitelji u borbi protiv ovisnosti;</p> <p>10.Praksa porodične zdravstvene njege u 21. stoljeću; suština i sadržaj istraživanja u obiteljskoj zaštiti.</p>		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Predmet ima za cilj da studenti usvoje osnovna znanja o provođenju preventivno promotivnih aktivnosti, da ponudi razumijevanje i osposobljavanje za različite aspekte pristupa analizi zdravstvenih determinanti obitelji. Istovremeno, ovdje se naglašava multikauzalnost u definiranju određene zdravstvene potrebe, kao i multidisciplinarnost u pristupu njenom tretmanu. Predmet osigurava znanja i vještine selekcioniranja sadržaja zdravstvene njege obitelji, što omogućuje fleksibilne istraživačke primjere i konceptualne modele u procesu zdravstvene njege.</p>																					
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Znanje: studenti usvoje znanja za samostalno istraživanje, interpretaciju i elaboraciju rezultata istraživačkog rada u zdravstvenoj njezi te implementaciju znanstveno istraživačkih rezultata u praksi, zasnovanih na znanstvenim dokazima. Zatim, studenti će usvojiti osnovna znanja o provođenju preventivno promotivnih i edukativnih usluga, mjera i aktivnosti za pojedinca, obitelj i zajednicu te usmjeravanje pojedinaca, obitelji i zajednice prema zdravom načinu života u svim dimenzijama i determinantama zdravlja;</p> <p>Vještine: samostalno definiranje standarda i indikatora u zdravstvenoj njezi; konceptualne, komunikacijske i operativne vještine u primjeni procesnog metoda rada odnosno procjena zdravstvenih potreba pojedinaca, obitelji i zajednice, definiranje sestrinskih dijagnoza, postavljanje ciljeva i evaluacije zdravstvene njege, te vođenje sestrinske dokumentacije u svim fazama procesa zdravstvene njege na svim razinama zdravstvene zaštite (primarni, sekundarni i tercijarni) u svim uvjetima složenosti;</p> <p>Kompetencije: sposobnost samostalnog osiguravanja i unapređenja kvaliteta zdravstvene njege; osiguranje sustava kvaliteta u provođenju procedura u zdravstvenoj njezi i zdravstvenoj ustanovi; usmjeravanje pojedinca, obitelji i zajednice prema zdravom načinu života u svim dimenzijama i determinantama zdravlja; sposobnost sveobuhvatnog poznavanja znanosti i tehnologije na kojima se</p>		<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																					
<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>			Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>																							

bazira zdravstvena njega, uključujući arazumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdr. stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja.

Obavezna literatura:

1. Černy Obrdalj E. et al. Osnove obiteljske medicine, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2015.
2. Smajkić A. et al. Organizacija i praksa obiteljske/porodične medicine. Šahinpašić, Sarajevo, 2013.
3. Pilav A. Sistemi zaštite zdravlja. Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, 2014.
4. Fučkar G. Proces zdravstvene njege. Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb , 1995.
5. Šepec S.et al.Standarizirani postupci u zdravstvenoj njezi, Hrvatska komora medicinskih sestara, Zagreb, 2010.
6. Galić D.et al. Standardne operativne procedure zdravstvene njege u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Fondacija fami,Sarajevo, 2017.

Dodatna literatura;

7. Šepec S.et al.Kompetencije medicinskih sestara opće zdravstvene njege, Hrvatska komora medicinskih sestara, Zagreb, 2011.
8. Ackley, B.J.Ladwing, G.B. Nursing diagnosis handbook: a guide to planing care. 6 izd. Mosby St Louis, 2004
9. Health 2020. A European policy frame-work and strategy for the21st century. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2013 <http://www.euro.who.int>

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Preventivna zdravstvena zaštita	Godina: I/II/III																						
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Ajnija Omanić																							
Šifra predmeta: 10/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Obavezan	Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																						
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <p>1.Opći aspekti zdravlja i bolesti. Značaj okoliša, stilova života i genetskih faktora za ciklus ljudskog zdravlja, te promocija, nadzor i kontrola zdravlja u ekološkom druženju karoz suvremene metode znanstvenog pristupa;</p> <p>2.Značaj hrane i ishrane u okvirima preventivne zdravstvene zaštite i javnog zdravlja i primjena preventivnih programa – prikaz modela;Globalni epidemiološki problemi u kontekstu značaja preventivne zdravstvene zaštite;</p> <p>3.Oboljenja i bolesti kao i njima odgovarajući vidovi zdravstvene zaštite, zdravstvene potrebe i metode njihove identifikacije;;</p> <p>4.Razine zdravstvene zaštite i preventivna zdravstvena zaštita, identifikacija i definicija, prioriteti;Održavanje zdravlja i preventivna zdravstvena zaštita, male djece, djece školskog uzrasta, studenata (stvaranje navika, imunizacija, ishrana....), koristeći suvremene metode znanstvenog pristupa;</p> <p>5.Održavanje zdravlja i preventivna zdravstvena zaštita trudnica, dojilja i preventivni pristup osobama treće životne dobi u zajednici, obitelji i organiziranim smještajima, kroz suvremene znanstvene metode;</p> <p>6.Održavanje zdravlja i preventivna zdravstvena zaštita osoba treće životne dobi kroz suvremene metode znanstvenog pristupa, te pristupi unaprđenju zdravlja i zdravstvenom odgoju;</p> <p>7.Preventivna zdravstvena zaštita kroz sve vidove promotivnih aktivnosti;Preventivna zdravstvena zaštita u okviru obiteljske medicine;Promocija mentalnog zdravlja i preventivne intervencije;</p> <p>8.Sudjelovanje zajednice u smanjenju hendikepa djece/osoba s razvojnim teškoćama, rješavanjem arhitektonskih, informaciono-komunikacionih i socijalno ekonomskih barijera;</p> <p>9.Preventivni programikoji imaju za cilj poboljšanja u okviru radne sredine – znanstveni modeli zasnovani na istraživačkim osnovama;</p> <p>10.Javno zdravlja i njegova lokalna, nacionalna, europska i globalna dimenzija i njegov odnos s drugim komponentama i razinama zdravlja, zaštite zdravlja i prevencije.</p>	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj predmeta je upoznati studenta sa značajem bolesti i zdravlja kao značajnog resursa u cjelokupnom okolinskom okruženju, te s globalnim epidemiološkim problemima, proširiti znanje o održavanju zdravlja pojedinih populacionih skupina kroz suvremene metode znanstvenog pristupa, o prevenciji bolesti, značaju promocije zdravlja, značaju javno zdravstvenog sektora uz osposobljavanje za pravljenje programa preventivne zdravstvene zaštite. Naučiti razumijevanju i osnovnim znanjima o konceptima, pristupima, metodama, profilima zaštite zdravlja, s znanstvenog aspekta, koristeći različite metode.</p>																						
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Znanje: Student će savladati znanstveni pristup organizacije preventivne zaštite u smislu očuvanja zdravlja imajući u vidu djelovanje svih okolinskih faktora na poremećaj ravnoteže njegovog zdravlja. Upoznati će globalne epidemiološke probleme u kontekstu značaja preventivne zdravstvene zaštite.</p> <p>Kroz upoznavanje razine zdravstvene zaštite upoznat će i preventivnu zdravstvenu zaštitu, njeno mjesto u cjelokupnom sustavu zdravstvene zaštite.</p> <p>Vještine: Kroz suvremene metode znanstvenog pristupa rješavat će pitanja održavanja i prevencije zdravlja pojedinih populacionih</p>	<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																						
	<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>		Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
	<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova 																						

skupina (male djece, djece školskog uzrasta, studenata, trudnica, dojilja, starijih osoba).

Kompetencije: Bit će osposobljen za promociju i zaštitu zdravlja navedenih populacionih skupina te izradu i implementaciju Programa preventivne zdravstvene zaštite zbog humane i ekonomske dimenzije – vlastiti modeli.

Razumjet će koncept javnog zdravlja u svim njegovim dimenzijama (lokalna, nacionalna, europska i globalna dimenzija) kao i njegov odnos s drugim komponentama i razinama zdravlja, zaštite zdravlja i prevencije.

Ukupno:

0 - 100 bodova

Obavezna literatura:

- 1) Novaković B, Jusupović F. Ishrana i zdravlje. Medicinski fakultet Univerziteta u Novom Sadu, 2014.
- 2) Černy Obrdalj E. et al. Osnove obiteljske medicine, Medicinski fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2015.
- 3) Smajkić A. et al. Organizacija i praksa obiteljske/porodične medicine. Šahinpašić, Sarajevo, 2013.
- 4) Pilav A. Sistemi zaštite zdravlja. Univerzitetska u Sarajevu, Sarajevo, 2014.
- 5) Jusupović F. et al. Zdravstvena ekologija i higijena radne sredine. Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2014.

Dodatna literatura:

- 6) Anonymous. Need to promote Health Education, Disease awareness and preventive health services. Pulse International (serial on the internet). (2017, July 31), 18 (14):1-2. Available from: Academic Search Complete.
- 7) Murugan U, Spigner C, McKinney C, Wong C. Primary care provider approaches to preventive health delivery a qualitative study. Primary Health Care Research & Development (serial on The Internet) (2018, Jan 8), 1-11. Available from MEDLINE.

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija		
NAZIV PREDMETA: Biohemija i molekularna biologija		Godina: I/II/III
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Maja Kazazić		
Šifra predmeta: 11/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Uvod – osnovne funkcije i struktura ćelije. Intracelularni odjeljci i proteinsko sortiranje; funkcije endoplazmatskog retikuluma i uloga pojedinih proteina u transportu i razvrstavanju molekula, procesi u Golgijevom aparatu, endocitoza i egzocitoza, transport između jezgre i citosola, transport proteina u mitohondrije i peroksisome. Prijenos signala u ćeliji: površinski i intracelularni receptori i njihova aktivacija, prijenos signala G proteinima, fosfatidil inozitol, aktivacija protein kinaze C i sekundarni glasnici, uloga kalcija, putevi protein kinaze A, MAP kinaze, putevi preživljenja, nereceptorske tirozinske kinaze, aktivacija pojedinih transkripcijskih faktora. Regulacija staničnog ciklusa, uloga ciklina i kinaza ovisnih o ciklinima, kontrolne točke ciklusa, tumorski supresorski proteini, regulacija događaja u mitozu. Starenje i struktura telomera. Apoptoza Genetički materijal: Struktura, funkcija i replikacija informacijskih makromolekula. Centralna dogma Molekularne biologije. Principi i molekularna osnova protoka genetičkih informacija. Pakiranje DNK: Pakiranje DNK u bakterijama. Nivoi pakiranja DNK u hromatinu i eukariotskom hromozomu. Replikacija, održavanje i preslagivanje genomske DNK: Homologna rekombinacija. Molekularni mehanizmi crossingovera. Popravak DNK i mehanizmi genetičkih promjena. Ekspresija gena: Genetički kod. Transkripcija kod prokariota. Transkripcijski faktori i transkripcija kod eukariota. RNK procesiranje. Spliceing. Struktura i funkcije RNK. Translacija. Posttranslacijske modifikacije. Regulacija ekspresije gena: Regulacija ekspresije gena eukariota na različitim nivoima organizacije genoma i strukture hromatina. Metilacija citozina kao regulacijski mehanizam. Molekularna osnova i značaj epigenetičkih mehanizama (DNK metilacija, modifikacije histona, remodeliranje hromatina). Genomski utisak (genomic imprinting) Struktura i funkcija genoma: Genom prokariota i eukariota. Ponavljajući slijedovi u genomu. Mobilni genetički elementi (transpozoni, insercijski slijedovi). Mehanizmi evolucije genoma Metode u molekularnoj biologiji: Izolacija nukleinskih kiselina, Elektroforeza u agaroznom gelu, Lančana reakcija polimerazom (PCR), Reverzna transkripcija (RT), 		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Student treba dobiti osnovno znanje o građi i funkciji stanice, staničnim strukturama, molekularnoj organizaciji i funkciji staničnih organela i upoznati osnovne metaboličke procese. Nadalje, kroz održavanje studenskih javnih izlaganja, poticat će se samostalnost studenata u čitanju naučne literature.</p> <p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> Predavanje Konsultacije Seminarski rad Samostalno učenje Samostalno istraživanje Samostalna interpretacija rezultata <p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Student će usvojiti bazične aspekte o molekularnoj biohemiji stanice.</p> <p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pristupni rad0 - 40 bodova Prezentacija0 - 20 bodova Usmeni ispit0 - 40 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>

Natrij Dodecilsulfat elektroforeza (SDS-PAGE) i Western blot. Primjena metoda analize DNK u forenzici. Mapiranje genoma. Restriksijski enzimi. Restriksijske mape. Kloniranje gena: Vektori, genomske i cDNK biblioteke. Značaj i uloga molekularnih markera. Sekvenciranje genoma. Modelni organizmi u molekularnoj genetici.

10. Kloniranje gena i proizvodnja rekombinantnih proteina: Osnovni principi kloniranja. Enzimi za molekularno kloniranje. Restriksijske endonukleaze, polimeraze, DNA-ligaza. Tipovi vektora. Plazmidni vektori. α -komplementacija. Bakteriofagi kao vektori. Hibridni vektori. Faktori koji utječu na ekspresiju proteina. Transgenične biljke i životinje: Definicija pojmova: transgen, transgenični organizam, genetički modificirani organizam.

11. Korištenje tehnologije rekombinantne DNK u biotehnologiji; strategija konstrukcije vektora za genetičke manipulacije u različitim organizmima; biotehnoška proizvodnja terapijskih agenasa i vakcina, biotehnoška produkcija u mikroorganizmima, regulativa i etički principi vezani za korištenje molekularne biotehnologije i genetički modificiranih organizama.

Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:

Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena
5	0 – 59	Nedovoljan
6	60 – 64	Dovoljan
7	65 – 74	Zadovoljava
8	75 – 84	Dobar
9	85 – 94	Vrlo dobar
10	95 – 100	Izvrstan

Obavezna literatura:

- 1) Cooper, G. M., Hausmann, R. E. (2004). (urednik hrv. izd. Gordan Lauc), Stanica – molekularni pristup. Medicinska naklada, Zagreb.
- 2) Bajrović K., Jevrić-Čaušević A., & Hadžiselimović R. (2005). Uvod u genetičko inženjerstvo i biotehnologiju. Institut za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju, Sarajevo.
- 3) Brown, T. A. (1991). Essential Molecular Biology. Oxford University Press Inc, New York.
- 4) Lewin, B. (2004). Genes VIII. Pearson Prentice Hall International, Inc., New Jersey.
- 5) An Introduction to Molecular Biotechnology: Molecular Fundamentals, Methods and Applications in Modern Biotechnology“ ayrop: M.Wink (editor), 2006. Wiley-VCH.
- 6) Molecular biology techniques: a classroom laboratory manual, Sue Carson, Heather B. Miller, Melissa C Srougi, D.Scott Witherrow, London, United kingdom, Academic Predd, an imprint od Elsevier, 2019.
- 7) Molecular biology;Structure and dynamics of genomes and proteomes, Jadranka Zlatanova, Kensal E. van Holde, Novembar 23,2015.

SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET „VITEZ“ VITEZ

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Nutritivna epidemiologija		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Nihada Ahmetović																							
Šifra predmeta: 12/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Definicija, principi i značaj nutritivne epidemiologije. 2.Studije u nutritivnoj epidemiologiji. 3. Metodološki pristup u nutritivnoj epidemiologiji. 4.Unos namirnica i hranjivih tvari i njihova povezanost s bolestima. 5.Uloga ishrane u prevenciji morbiditeta i mortaliteta od hroničnih oboljenja. 6.Metode procjene ishrane (24-satno prisjećanje, metode bilježenja ishrane, metode učestalosti ishrane, metoda historije ishrane, metoda duplikata dnevnih obroka, prisjećanje davne ishrane). 7.Biohemijski pokazatelji prehrambenog unosa. 8.Primjena biohemijskih pokazatelja u validaciji ostalih metoda procjene prehrane. 9.Statističke metode u nutritivnoj epidemiologiji 10.Smjernice i zdravstvene politike u nutritivnoj epidemiologiji. 		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Upoznavanje sa osnovnim principima i metodologijom studija u oblasti nutritivne epidemiologije.</p>																					
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Poznavanje i korištenje metoda procjene ishrane koje se koriste u epidemiološkim studijama.</p> <p>Poznavanje povezanosti neodgovarajućeg unosa hranljivih i zaštitnih tvari i poremećaja zdravlja kod ljudi.</p>		<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																					
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>		<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Willett W. Nutritional epidemiology. 3rd ed New York: Oxford University Press; 2013. 2. Gunnar Johansson. Nutritional epidemiology. Halmstad University Press, 2014. 3. Barrie M. Margetts, Michael Nelson. Design Concepts in Nutritional Epidemiology, Oxford University Press, 1997. 																							

SVEUČILIŠTE/UNIVERZITET „VITEZ“ VITEZ

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Epidemiološka istraživanja u javnom zdravstvu	Godina: I/II/III																						
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Sead Karakaš																							
Šifra predmeta: 13/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Obavezan	Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																						
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Institucionalni okvir javnog zdravstva u BiH - Osnovni koncepti, svrha i tipovi nadzora i kontrole bolesti, pojam i koncept javnog zdravstva- Strategije upravljanja bolestima 2. Zdravlje odabranih populacijskih skupina - životne navike i zdravlje 3. Organizacija i metode zdravstvene ankete (health survey) - Populacijski i institucijski registri 4. Analiza rizika i epidemiologija (Upravljanje projektom analize rizika) - Nacionalna i međunarodna legislativa kontrole rizika 5. Definisane kvalitativnih i kvantitativnih metoda istraživanja u javnom zdravstvu 6. Metode društvene intervencije na području javnog zdravlja 7. Javnozdravstveni prioriteti i intervencije 8. Uloga javnog zdravstva u kontroli zaraznih oboljenja 9. Javnozdravstvene intervencija kod hroničnih bolesti 10. Nacionalni javnozdravstveni programi -Jedno zdravlje, globalno zdravlje, Novo javno zdravlje. 	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj predmeta je upoznati polaznike s javnozdravstvenim pojmovima i problemima i osposobiti ih da prepoznaju i analiziraju javnozdravstvene prioritete i samostalno procjenjuju uzročno-posljedične faktore koji ih uzrokuju.</p>																						
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Prepoznavanje javnozdravstvenih prioriteta, argumentacija njihove važnosti i značaja, analize determinanti i mogućnosti intervencije; Razrada plana implementacije (resursi, sudionici, proces, monitoring i evaluacija); Samostalno provođenje epidemioloških istraživanja i zaključivanja, primjene i interpretacije statističkih metoda, cost-benefit analize; Razumijevanje preduslova, dometa i korisnosti alata za predviđanje ishoda na primjerima simulacijskog modeliranja bolesti i njihove prostorne distribucije; Prikupljanje informacija o uspješnim javnozdravstvenim intervencijama kroz pretraživanje javnozdravstvenih baza podataka (CDC, Cochrane, USA, Canada i UK Preventive Medicine task force).</p>	<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																						
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>	<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan	
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					

Obavezna literatura:

1. Puntarić D., Ropac D., Jurčev-Savićević A.: Javno Zdravstvo; Medicinska naklada, Zagreb, 2015
2. Karakaš S., Tandir S.: Epidemiologija; Print GS, Travnik, 2009
3. Puntarić D., Stašević I., Ropac D., Jurčev-Savićević A.: Javno Zdravstvo; Medicinska naklada, Zagreb, 2017
4. Tandir S., Karakaš S.: Epidemiologija hroničnih nezaraznih bolesti; Zdravstveni fakultet Univerziteta u Zenici, 2013
5. Jevtić M., Nikolić Ač E., Javno zdravlje za studente stomatologije; Medicinski fakultet Novi Sad, 2011

Dodatna literatura:

1. Dovijanić P., Janjanin M.: Basics of Public Health; Univerzitet u Beogradu, Stomatološki fakultet, Elitmedika, 2002
2. Gamulin S.: Klinička istraživanja- klinička epidemiologija; Medicinska naklada, Zagreb, 2017
3. Radovanović Z.: Savremena epidemiologija-koreni, teoretske osnove i pravci razvoja; Medicinski fakultet Beograd, 2003.

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Rezistencija mikroorganizama na lijekove – globalni problem 21. vijeka	Godina: I/II/III																						
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Selma Uzunović; doc.dr. Amir Ibrahimagić																							
Šifra predmeta: 14/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni	Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																						
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Klasifikacija antimikrobnih lijekova. 2.Evolucija rezistencije i značaj rezistentnih bakterija, gljiva, virusa i parazita. 3. Mehanizmi rezistencije bakterija. Uloga pravovremene detekcije i nadzora nad širenje rezistentnih mikroorganizama. Biofilm. Bolničke infekcije. MRSA. 4.Fenotipska detekcija rezistentnih mikroorganizama. Disk difuzijska metoda određivanja antibiotske rezistencije. 5.Detekcija beta-laktamaza producirajućih mikroorganizama. Detekcija ApmC beta-laktamaza producirajućih mikroorganizama. 6.Detekcija karbapenemaza i oksacilinaza producirajućih mikroorganizama. 7.Primjena minimalne inhibitorne koncentracije u određivanju antibiotske rezistencije. 8.Genotipske karakteristike rezistentnih mikroorganizama. 9.Molekularne metode u detekciji rezistentnih mikroorganizama: lančana reakcija polimeraze, eng. polymerase chain reaction – PCR, real-time PCR, multiplex-PCR. 10.Sekvencioniranje genoma u detekciji rezistentnih mikroorganizama i nova generacija sekvencioniranja. 	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj predmeta je upoznati studente sa globalnim problemom širenja rezistencije, evolucijom i metodama detekcije. Upoznati studente sa koracima (mjerama) u cilju smanjenja iracionalne primjene antibiotika u terapiji, te koracima u suzbijanju širenja i stvaranja novih rezistentnih mikroorganizama.</p>																						
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Studenti će se upoznati sa mehanizmima otpornosti, faktorima nastanka i širenja rezistencije, metodama fenotipske i genotipske detekcije, sa mjerama racionalne primjene antibiotika u terapijske svrhe. Proširit će postojeća znanja u laboratorijskim metodama i njihovoj primjeni u biomedicinskim istraživanjima u području mikrobiologije.</p>	<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																						
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>	<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan	
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Selma Uzunović. Novi pristup u kontroli mikroorganizama. Zenica: Univerzitet u Zenici, 2016. (monografija, CD izdanje) ISBN 978-9958-639-78-4 2) Uzunović-Kamberović S, ur. Medicinska Mikrobiologija. Fojnica: Štamparija Fojnica dd., 2009. 																							

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Kvaliteta i sigurnost hrane		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Selma Uzunović; doc.dr. Amir Ibrahimagić																							
Šifra predmeta: 18/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mikroorganizmi u hrani. 2. Mikrobnna kontaminacija vode, zraka, hrane i krmiva. Mikrobnno kvarenje hrane. 3. Detekcija i identifikacija mikroorganizama u hrani (tardicionalne i nove metode). 4. Trovanja mikrobnno kontaminiranom hranom. 5. Saprofitni i paraziti rodovi bakterija, kvasaca i plijesni kao najčešći kontaminanti hrane. 6. Alimentarne toksikoinfekcije uzrokovane sporogenim gram-pozitivnim bakterijama (<i>Bacillus cereus</i>, <i>B. subtilis</i>, <i>Clostridium perfringens</i>, <i>Cl. botulinum</i>), nesporogenim gram-pozitivnim bakterijama (<i>Staphylococcus aureus</i>, <i>Streptococcus faecalis</i>, <i>Listeria</i>) i gram-negativnim bakterijama (<i>Escherichia coli</i>, <i>Vibrio haemolyticus</i>, <i>Pseudomonas aeruginosa</i>, <i>Salmonella sp.</i>, <i>Campylobacter jejuni</i>). 7. Specifični metaboliti plijesni - mikotoksini. Vrste plijesni koje proizvode mikotoksine u hrani i krmivu. 8. Metode za kvalitativno i kvantitativno određivanje mikotoksina. Dozvoljene koncentracije mikotoksina u našoj zemlji i u svijetu. 9. Metode određivanja teških metala i drugih rezidua u hrani. 10. Kontrola mikrobiološke kvalitete hrane (kriteriji, metode). 		<p>Cilj predmeta:</p> <p>Cilj predmeta je upoznati studente sa faktorima koji utiču na kvalitet i sigurnost hrane, da se upoznaju sa važećim propisima i regulativama o mikrobiološkim i hemijskim parametrima kvalitete i sigurnosti hrane, da samostalno uz primjenu važećih pravilnika procjenjuju parametre za određivanje sigurnosti hrane.</p>																					
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Studenti će se upoznati sa propisima i pravilnicima koji su u skladu sa direktivama i standardima EU. Savladat će savremene laboratorijske tehnike određivanja sigurnosnih i higijenskih mikrobioloških parametara, kao i savremene hemijske metode za određivanje rezidua i teških metala u hrani.</p>		<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																					
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 20 bodova 3. Usmeni ispit0 - 40 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>		<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uzunović-Kamberović S. Mikrobiologija. Fojnica 2009. 2) Selma Uzunović. Novi pristup u kontroli mikroorganizama. Zenica: Univerzitet u Zenici, 2016. (monografija, CD izdanje) ISBN 978-9958-639-78-4. 3) J. Pleadin, K. Markov, J. Frece, A. Vulić, N. Perši, Bio-Prevalence, Determination and Reduction of Aflatoxin B1 in Cereals. In: Aflatoxins: Food Sources, Occurrence and Toxicological Effects / Adina G. Faulkner (ur.). USA: Nova Science Publishers (nakladnik), 2014. Str. 1-34. (poglavlje u knjizi) 4) J. Frece, K. Markov, Mikrobiološki kriteriji. U: Uvod u sigurnost hrane, Ivona Babić i Jelena Đugum (ur.) Institute of Food Safety and Environmental Health, Ljubljana (nakladnik) (2014.) str. 173-184 (poglavlje u knjizi) 5) N. Knežević, N. Puhač Bogadi, J. Frece, Sigurnost hrane u međunarodnoj trgovini. U: Uvod u sigurnost hrane, Ivona Babić i Jelena Đugum (ur.), Institute of Food Safety and Environmental Health, Ljubljana (nakladnik) 																							

(2014.) str. 281-295 (poglavlje u knjizi)

- 6) J. Frece, K. Markov, Uvod u mikrobiologiju i fizikalno kemijsku analizu voda (2015) Aleš Krulec (ur.), Institute of Food Safety and Environmental Health, Ljubljana (nakladnik) 1-128
- 7) J. Frece, K. Markov, Autochthonous starter cultures U volumenu: Fermented Meat Products: Health Aspects, N. Zdolec (ur.), Serija knjiga: Food biology, R.C. Ray (ur.), CRC Taylor & Francis (nakladnik) (2016). (poglavlje u knjizi)

Dodatna literatura;

- 8) Rouessac, F., Rouessac, A. (2000) Chemical Analysis, Modern Instrumental Methods and Techniques, Willey&Sons, New York.
- 9) Cserhati, T., Forgacs, E. (1999) Chromatography in Food Science and Technology, CRC Press, Inc., Boca Raton, Florida.
- 10) Duraković S, Delaš F, Duraković L: MODERNA MIKROBIOLOGIJA NAMIRNICA – KNJIGA DRUGA. Sveučilišni udžbenik (ured. S. Duraković). Kugler d.o.o., Zagreb, 2002.
- 11) Šušković J, Kos B. Mikrobiološke metode za određivanje antibiotika. U: Metode u molekularnoj biologiji, Institut Ruđer Bošković, Zagreb, 2007.

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Testovi za evaluaciju radne terapije	Godina: I/II/III																						
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Ivona Stanković																							
Šifra predmeta: 17/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni	Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																						
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Uvod u radnu terapiju. 2.Priroda i uloga konceptualnih modela prakse u RT (Conceptual Practise Models-CMP) i vrste CMP. 3.Analiza aktivnosti dnevnog života i evaulacija. 4.Radna terapija kod oboljenja kičmenog stuba. Radna terapija kod ortopedskih oboljenja. Održavanje radne sposobnosti kod artritisa. 5.Radna terapija nakon povrede šake 6.Radna terapija nakon kirurgije gornjeg i donjeg ekstremiteta.Radna terapija nakon amputacije ekstremiteta 7.Radna terapija kod osoba nakon moždanog udara. Radna terapija kod osoba sa paraplegijom. 8.Unapređenje kvaliteta života kod oboljelih od MS. Radna terapija kod oboljelih od parkinsonove bolesti. 9.Radna terapija kod osoba sa oboljenjem motornog neurona. 10.Radna terapija kod djece i mladih. 	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Da se studenti obuče za korištenje testova za procjenu uspjeha primjenjene radne terapije.</p>																						
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <p>Student će steći vještine korištenja određenih testova za specifična stanja i bolesti i radne terapije koji se koriste u svrhu osposobljavanja pacijenta.</p>	<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Konsultacije 2. Pristupni rad 3. Samostalno učenje 4. Samostalno istraživanje 5. Samostalna interpretacija rezultata 																						
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Prezentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>	<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>		Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Addy Lois. Occupational Therapy Evidence in Practice for Physical Rehabilitation. Bluckwell Publishing LTD, Oxford, USA. 2006. 2) Christiansen Charles, Carolyn M. Baum. Occupational Therapy Performance, Participation, and Well-Being. SLACK Incorporated, USA. 2005. 3) Kielhofner Gary. Conceptual Foundations of Occupational Therapy Practice. F. A. Davis Company, Philadelphia, 2009. 4) Söderback Ingrid. International Handbook of Occupational Therapy Interventions. Springer 2009. 5) Van Deusen Julia, Denis Brunt. Assessment in Occupational Therapy and Physical Therapy. W. B. Saunders Company, Philadelphia, 1997. 																							

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Medicinski wellness	Godina: I/II/III																						
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Amila Kapetanović																							
Šifra predmeta: 15/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni	Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																						
<p>Osnovni sadržaj predmeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojmovi. Definicije. Historijat. Prirodni ljekoviti činioci. Fizioterapijske procedure u programima medicinskog wellnessa. Tjelesna aktivnost. Ishrana. Njega kože i kose. Wellness proizvodi i aparat. Zdravstveni turizam. Spa i wellness centri. Standardi i propisi. Istraživanja. Izazovi i perspektive. 	<p>Cilj predmeta:</p> <p>Upoznati studenta s pojmovima i definicijama iz oblasti medicinskog wellnessa, historijatom, programima medicinskog wellnessa, prirodnim ljekovitim činiocima i fizioterapijskim procedurama koji se primjenjuju u programima medicinskog wellnessa, značaju tjelesne aktivnosti i ishrane u prevenciji i tretmanu oboljenja, propisima, standardima, istraživanjima i perspektivama u oblasti medicinskog wellnessa.</p>																						
<p>Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi):</p> <ul style="list-style-type: none"> Sposobnost aktivnog učešća u programima medicinskog wellnessa. Sposobnost aktivnog učešća u znanstvenim istraživanjima iz oblasti medicinskog wellnessa. 	<p>Način izvođenja nastave:</p> <ol style="list-style-type: none"> Konsultacije Pristupni rad Samostalno učenje Samostalno istraživanje Samostalna interpretacija rezultata 																						
<p>Sistem bodovanja studenata:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pristupni rad0 - 40 bodova Prezentacija0 - 40 bodova Usmeni ispit0 - 20 bodova <p>Ukupno: 0 - 100 bodova</p>	<p>Visina ocjene prema broju osvojenih bodova:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan	
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
<p>Obavezna literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kapidžić – Bašić, N.: Osnovi balneologije, Tuzla: Off – set, 2012. Fialka – Moser, V. et al: Hydrotherapie und Balneotherapie, Pflaum, 2009. Crevenna, R.: Compendium Physikalische Medizin und Rehabilitation, Springer, 4. Aufl. 2017. Cifu, D.X.: Braddom’s physical medicine and rehabilitation, Elsevier, Philadelphia, 2016. 																							

III CIKLUS STUDIJA

ORGANIZACIONA JEDINICA: Fakultet zdravstvenih studija																							
NAZIV PREDMETA: Rehabilitacija		Godina: I/II/III																					
NOSILAC AKTIVNOSTI: prof.dr.Amila Kapetanović																							
Šifra predmeta: 16/DR-Z	Semestar: II/III/IV/V	ECTS: 10																					
Status predmeta: Izborni		Ukupno radno opterećenje studenta: 300 sati																					
Osnovni sadržaj predmeta: 1.Pojmovi. Definicije. 2.Historijat. 3.Ciljevi i zadaci rehabilitacije. 4.ICF. 5.Dijagnostički koncepti (rehabilitacijska procjena). 6.Terapijski koncepti (rehabilitacijska intervencija). 7.Profesionalna rehabilitacija. 8.Rehabilitacija u zdravstvenom sistemu i društvu. 9.Istraživanja u rehabilitaciji. 10.Izazovi i perspektive u rehabilitaciji.		Cilj predmeta: Upoznati studenta s pojmovima i definicijama iz oblasti rehabilitacije, historijatom, ciljevima i zadacima rehabilitacije, ICF klasifikacijom, dijagnostičkim i terapijskim konceptima, mjestom rehabilitacije u zdravstvenom sistemu i društvu te istraživanjima i perspektivama u rehabilitaciji.																					
Savladana znanja i vještine (obrazovni ishodi): <ul style="list-style-type: none"> • Sposobnost aktivnog učešća u rehabilitacijskom timu tijekom sporovođenja dijagnostičkih i terapijskih koncepta (procjena i intervencija). • Sposobnost aktivnog učešća u znanstvenim istraživanjima iz oblasti rehabilitacije. 		Način izvođenja nastave: <ul style="list-style-type: none"> - Konsultacije - Pristupni rad - Samostalno učenje - Samostalno istraživanje - Samostalna interpretacija rezultata 																					
Sistem bodovanja studenata: 1. Pristupni rad0 - 40 bodova 2. Presentacija0 - 40 bodova 3. Usmeni ispit0 - 20 bodova Ukupno: 0 - 100 bodova		Visina ocjene prema broju osvojenih bodova: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Ocjena</th> <th>Broj bodova</th> <th>Opisna ocjena</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>0 – 54</td> <td>Nedovoljan</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td>55 – 64</td> <td>Dovoljan</td> </tr> <tr> <td>7</td> <td>65 – 74</td> <td>Zadovoljava</td> </tr> <tr> <td>8</td> <td>75 – 84</td> <td>Dobar</td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>85 – 94</td> <td>Vrlo dobar</td> </tr> <tr> <td>10</td> <td>95 – 100</td> <td>Izvrstan</td> </tr> </tbody> </table>	Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena	5	0 – 54	Nedovoljan	6	55 – 64	Dovoljan	7	65 – 74	Zadovoljava	8	75 – 84	Dobar	9	85 – 94	Vrlo dobar	10	95 – 100	Izvrstan
Ocjena	Broj bodova	Opisna ocjena																					
5	0 – 54	Nedovoljan																					
6	55 – 64	Dovoljan																					
7	65 – 74	Zadovoljava																					
8	75 – 84	Dobar																					
9	85 – 94	Vrlo dobar																					
10	95 – 100	Izvrstan																					
Obavezna literatura: 1.Crevenna, R.: Kompendium Physikalische Medizin und Rehabilitation, Springer, 4. Aufl. 2017. 2.Cifu, D.X.: Braddom’s physical medicine and rehabilitation, Elsevier, Philadelphia, 2016.																							